

ادراکات دانشجویان سال اول و آخر لیسانس پرستاری در خصوص حرفه خود: یک مطالعه کیفی

وحید زمان زاده^۱، لیلا ولی زاده^۲، خدیجه نصیری^۳

تاریخ دریافت 1392/04/11 تاریخ پذیرش 1392/06/18

چکیده

پیش زمینه و هدف: پرستاری در دهه‌های اخیر پیشرفت‌های قابل توجهی به طرف حرفه‌ای شدن نسبت به دهه‌های گذشته داشته است و با استفاده از برنامه‌های آماده‌سازی دانشگاهی و پژوهشی، پایه محکم علمی برای آن تأمین شده است. اما پژوهش‌ها در خصوص ادراکات دانشجویان از حرفه خود در ابتدا و انتهای تحصیل در ایران کافی به نظر نمی‌رسد. لذا مطالعه حاضر با هدف تبیین ماهیت تصویر از حرفه پرستاری در بین دانشجویان سال اول و آخر پرستاری مقطع کارشناسی انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع کیفی می‌باشد. شرکت‌کنندگان در مطالعه ۲۰ نفر از دانشجویان پرستاری سال اول و چهارم بودند. پس از توضیح هدف پژوهش و اخذ رضایت کتبی، از مصاحبه عمیق و غیرساختار یافته برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. روش نمونه‌گیری هدفمند بود. داده‌ها همزمان جمع‌آوری و تحلیل گردید. روش تجزیه و تحلیل همزمان به روش آنالیز محتوا انجام گرفت.

یافته‌ها: در مطالعه حاضر حیطه‌های ادراکی دانشجویان مقطع کارشناسی در خصوص حرفه در سال اول و آخر شامل: ماهیت علم و شغل پرستاری، منزلت اجتماعی حرفه و پرستاری بالفعل (در حال اجرا) بودند که در سال آخر کامل‌تر و نزدیک‌تر به واقعیت پرستاری بود. همچنین طبقه دیگری تحت عنوان عوامل منفی و مثبت تأثیرگذار بر ادراکات نیز شناسایی گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد که ادراکات دانشجویان مقطع لیسانس از حرفه در سه حیطه می‌باشد. بنابراین اقدامات برای آگاهی دادن به روش صحیح جهت ادامه تحصیل از روی شناخت و مبنی بر واقعیت در این سه حیطه، جزو ضروریات به نظر می‌رسد، که می‌تواند در نظام مشاوره استاد راهنما گنجانده شود. همچنین مداخله در عوامل تأثیرگذار مهم می‌باشند.

کلید واژه‌ها: حرفه، دانشجوی، پرستاری، مطالعه کیفی، ادراکات

مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، دوره یازدهم، شماره هشتم، پی در پی 49، آبان 1392، ص 658-649

آدرس مکاتبه: دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تلفن: ۰۴۱۱-۴۷۹۶۷۷۰
Email: valizadehl@tbzmed. ac. ir

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی مصوب معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز به شماره ۱۵-۱۱-۸۶ و تأیید کمیته اخلاق دانشگاه با شماره ۱۰۷۷۳-۴-۵ می‌باشد.

مقدمه

از بررسی متون چنین برمی‌آید که وارد شوندگان به پرستاری اعتقادات و تصاویر قوی و محکم در مورد آنچه به‌عنوان پرستاران در آینده انجام خواهند داد، دارند (۲). ولی با توجه به روند خاص ورود به تحصیل رشته‌ها در کشور ایران که متفاوت از برخی کشورها است (ورود به تحصیل با شرکت در کنکور سراسری و رتبه در آن و نه علاقه شخصی)، اطلاعات از این دانش شخصی در دانشجویان پرستاری کم است.

حرفه یا کار یکی از جذاب‌ترین چیزهایی است که انسان‌ها می‌توانند درباره آن فکر و صحبت کنند چون بیشترین ساعات روز را برای اکثر ما پر می‌کنند (۱) و به همین دلیل باید اندیشید که چه عواملی باعث می‌شود که افراد از حضور در یک حرفه و عضو آن شدن احساس خوشایندی داشته باشند؟

^۱ دانشیار، دکترای پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۲ دانشیار، دکترای پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز (نویسنده مسئول)

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دانشجویان از پرستاری منفی بود که عمدتاً ناشی از تعصب جنسیتی و اجتماعی در پرستاری است (۱۱).

در کشور ایران نیز از عامه مردم در خصوص حرفه پرستاری نظرسنجی شده و یا طی مطالعه و پژوهش با متدولوژی کمی از دانشجویان در خصوص حرفه خود بررسی به عمل آمده (۱۲) ولی به تفکیک سال‌های تحصیل نبوده است و به نظر کافی نمی‌باشد و دقیقاً مشخص نگردیده که ماهیت ادراکات دانشجویان در ورود و انتهای تحصیل نسبت به حرفه خود چگونه است. بنابراین این بار کنکاش در ماهیت ادراکات دانشجویان پرستاری از حرفه به تفکیک سال اول و آخر مقطع کارشناسی مورد نظر می‌باشد تا نتایج مطالعه گامی به سوی شناخت هر چه بیشتر اجزای ادراکات دانشجویان پرستاری از حرفه خویش باشد. نتایج مطالعه حاضر می‌تواند در راستای اجتماعی شدن دانشجویان پرستاری مفید باشد.

مواد و روش کار

مطالعه حاضر از نوع کیفی می‌باشد که به صورت مصاحبه انفرادی غیرساختاریافته و در دسترس بر اساس تعاملات نمادین با شرکت دانشجویان انجام گرفت. مشارکت کنندگان ۲۰ نفر از دانشجویان در حال تحصیل در سال اول و آخر از دانشکده‌های پرستاری دانشگاه دولتی تبریز (۱۰ نفر) و ارومیه (۴ نفر) و دانشگاه آزاد اسلامی مراغه (۲ نفر) و دانشگاه آزاد اسلامی تبریز (۴ نفر) بودند، که از این میان ۱۰ نفر دانشجوی سال اول و ۱۰ نفر دانشجوی سال آخر بودند.

مصاحبه‌ها در محل دانشکده‌ها و در اتاق خصوصی و آرام به‌طور متغیر از ۵۰ تا ۹۰ دقیقه انجام شد. پس از هماهنگی با دانشجویان، جلسه مصاحبه انفرادی ترتیب داده می‌شد. کلیه مصاحبه‌ها پس از کسب اجازه از شرکت کننده، ضبط گردید. مصاحبه با سؤالات "لطفاً از نحوه ورود به تحصیل پرستاری خود صحبت کنید؟" آغاز و در صورت نیاز با سؤالات دیگر مثلاً "اگر یک نفر پشت کنکوری در مورد رشته پرستاری از شما اطلاعات و راهنمایی بخواهد چه توضیحاتی می‌دهید؟" یا "وقتی کلمه "پرستار" و "پرستاری" به زبان می‌آید چه چیز یا کس برای شما تداعی می‌گردد؟" هدایت می‌شد. در حین جلسه از سؤالات اضافی تر مثل "این مورد را بیشتر توضیح دهید؟" مثالی از تجربه خود در این مورد بیان کنید" استفاده شد. همچنین از تکنیک پروبینگ^۶ جهت تشویق به ادامه صحبت‌ها استفاده شد. برای تایید آنچه تبادل شده بود از تکرار صحبت‌های مهم مشارکت کننده

از طرف دیگر لیدی و پیپر^۱ و می^۲ می‌نویسند: هر احساسی که هر شخص از حرفه خود دارد، روش تفکر و عملکرد را در ارتباط با حرفه‌اش تحت تأثیر قرار خواهد داد. بنابراین پرستارانی که تصویر مثبتی نسبت به حرفه خود دارند روابط درمانی بیشتر و قوی‌تری با بیماران خود خواهند داشت، این پرستاران در مراقبت بهداشتی واقعیت متفاوتی ایجاد می‌کنند (۳، ۴).

ادراکات، پایه و اساس علم انسان هستند (۵) به عبارت دیگر ادراک، فرایند ذهنی است که در طی آن تجارب حسی معنی‌دار می‌شود، یعنی احساس‌ها پس از تفسیر و تعبیر به ادراک می‌انجامد و تکامل این ادراک به شناخت برخی پدیده‌های عالم هستی ختم می‌گردد (۶).

طبق نظر ولیزاده و همکاران در صورتی که تجارب دانشجویان و عوامل مرتبط با آن شناخته شوند روش یادگیری هنجارها و شایستگی‌ها در حرفه در بین دانشجویان نیز راحت تر فهمیده می‌شود. با عنایت به این مقوله، لزوم پرداختن به ادراکات دانشجویان و مشخص تر نمودن حواشی آن از اهمیت خاصی برخوردار است (۷).

در خصوص ادراکات پرستاران شاغل یا دانشجویان پرستاری و غیرپرستاری از "پرستاری" مطالعات با متدولوژی کمی و یا کیفی به روش پدیدارشناسی صورت گرفته است (۲، ۸).

مطالعه پتر^۳ و همکاران که با هدف بررسی ادراکات دانشجویان پرستاری بر روی ۴۹۶ نفر از دانشجویان پرستاری دانشکده‌های پرستاری آمریکا انجام شد، نشان داد که ۹۲ درصد از دانشجویان پرستاری را به عنوان شغلی مناسب عنوان کردند، ۹۲ درصد معتقد بودند پرستاری یک حرفه مناسب برای مردان نیز می‌باشد. ، ۷۱ درصد معتقد بودند که پرستاری حرفه‌ای مناسب برای افراد با سواد در حیطه علوم تجربی است، ۷۰ درصد معتقد بودند پرستاری جز ۲۰ درصد اول در بین مشاغل از نظر کلاس شغلی است، و ۵۰ درصد معتقد بودند که پرستاری حرفه‌ای مناسب برای افرادی است که می‌خواهند قابل احترام باشند (۹).

مطالعه تیسنگ^۴ و همکاران در تایوان بر روی ۳۰ نفر از دانشجویان پرستاری، نشان داد که عوامل شخصی و اعضای خانواده، محیط کار و عوامل سازمانی در تصمیم گیری برای انتخاب پرستاری به عنوان یک حرفه مؤثر می‌باشند (۱۰).

در مطالعه وانگ^۵ و همکاران که بر روی ۱۴ نفر از دانشجویان پسر پرستاری در چین انجام شد، نشان داد که تجارب و ادراکات

¹ Leddy & Pepper (1989)

² May

³ peter

⁴ Tseng

⁵ Wang

⁶ probing

استفاده شد تا آن‌ها را تایید یا اصلاح و بیشتر توضیح دهد. بلافاصله پس از هر جلسه، متن مصاحبه‌ها بر روی کاغذ پیاده می‌شد و بار دوم به نوار گوش داده و دست نوشته‌ها ویرایش می‌گردید. در صورت لزوم مصاحبه دوم با همان فرد ترتیب داده می‌شد یا به دانشجوی دیگر مراجعه می‌شد. تحلیل داده‌های کیفی به روش تحلیل محتوا انجام و ابتدا به هر سطر که دارای مفهوم اصلی مرتبط با مطالعه بود کد داده شد. کدهای اولیه استخراج و مطابقت آن‌ها با متن نقل قول‌ها توسط تیم تحقیق بازبینی گردید. در ادامه، زیر طبقات از مجموع کدها و طبقات از کنار هم قرار دادن زیر طبقات حاصل می‌شدند. کلیه نتایج، از مرحله متن (دست‌نوشته مصاحبه‌ها) تا مفاهیم یا تم‌های نهایی مورد بازبینی و اصلاح تیم تحقیق و دو نفر خارج از تحقیق و آشنا به تحقیق کیفی مورد بررسی قرار گرفت و تائید گردید. جمع‌آوری داده‌ها تا زمانی ادامه یافت که کدهای حاصل تکراری بودند و طبقه‌بندی جدیدی حاصل نشد. نقل قول‌ها و کدها و نتایج کلی به چهار دانشجوی شرکت کننده و سه دانشجوی خارج از مطالعه جهت تایید ارجاع شد. مدت مطالعه ۸ ماه بود و محقق اصلی و همکاران تیم تحقیق دارای مدرک تحصیلات تکمیلی پرستاری و دارای تجربه در بالین و آموزش بودند.

یافته‌ها

تعداد ۸۰۰ کد از مصاحبه‌ها استخراج شد و در مرحله‌ی کاهش داده‌ها، نوزده زیر طبقه، چهار طبقه یا مفهوم اصلی استخراج گردید. چهار مفهوم اصلی حاصل، عبارت از "ماهیت پرستاری (علم و شغل)"، "منزلت اجتماعی پرستاری" و "پرستاری بالفعل" و "عوامل مؤثر در ادراکات دانشجو نسبت به حرفه" می‌باشند.

در ابتدا برخی از نقل قول‌ها و طرز رسیدن به کدها، زیر طبقات و طبقات گنجانده شده است و در ادامه به تفکیک سال اول و آخر تحصیل آورده شده است.

نمونه نقل قول‌ها در اینجا آورده شده است:

دانشجوی پسر ترم اول گفت:

"...من فکر می‌کنم آتیه پرستاری خوب باشد. چون مریض زیاد است و بیمارستان‌ها در حال زیاد شدن هستند و نیاز به پرستار بیشتر می‌شود..."

و دانشجوی دختر ترم اول نیز بیان کرد:

"من در انتخاب رشته‌های لیسانس از پرستاری شروع کردم چون استخدام دارند." و ادامه داد:

"...برخی از هم‌کلاسی‌هایم، حرف از انصراف می‌زنند و می‌گویند برویم فلان رشته یا بهمان رشته، ولی من می‌گویم رفتی آن رشته‌ها، آیا استخدام دارد یا تا پایان عمر بابایت باید پول بده و تو خرج کنی؟"

دانشجوی ترم یک بیان کرد:

"یکی از استاد‌های رشته خودمان همش سر کلاس می‌گوید که این رشته و محیط کارش با ترشحات و خون و چیزهای کثیف سر و کار دارد یعنی البته کل علوم پزشکی را می‌گوید... از طرفی هم می‌گوید یک رشته خدایی است مشتریان شما افراد دردمند و بیماراند که کمک به آن‌ها ارزش معنوی دارد... نمی‌دانم... آخه هر دو مورد درست. ولی آخه خود استاد رشته بیاید به دانشجویی که تازه می‌خواهد عادت کند بگه که محیط کثیف و ترشحات و این‌ها با کار شما عجین است یک کم ناراحت می‌کند."

دانشجوی ترم هشتم توضیح داد:

"تا ترم دو که بالین نرفته بودیم نمی‌توانستم پرستاری را تعریف کنم تا ترم ۴ تعاملات با انسان‌ها (بیماران) در پرستاری را درک کردم، بعد که در ترم ۵ و ۶ کارآموزی بهداشت رفتیم بیشتر به لزوم نقش‌های ارجاع و آموزش به مددجو پی بردم...".

دانشجوی ترم هفتم گفت:

"پرستاران متخصصین مراقبت هستند... فرصت انسانیت در این شغل زیاد است و بدترین پرستاران هم فرشته‌اند."

شرکت‌کننده‌ی دهم بیان کرد:

"...مسئولیت پرستاری خیلی سخت است و مراقبت زمان‌بر است"

دانشجوی ترم هشت اذعان می‌کند:

"...وقتی گفتم پرستاری قبول شده‌ام، عمه‌ام که نزدیک به پنجاه سالش می‌شه با لحن افسوس‌گفت: ناراحت نباش، حالا بخوان ببینیم چی می‌شه!!!"

دانشجوی پسر ترم هشت ادامه داد:

"...برادرم مهندسی کامپیوتر می‌خواند و از پرستاری خیلی خوشش می‌آید می‌گوید این جور رشته‌ها ارزش و احترام خاصی بین مردم دارند و رشته خوب و تاپی است."

دانشجوی ترم هشت توضیح می‌دهد:

"...مردم در مورد پرستار هر چه می‌گویند خوبی نمی‌گویند." و دانشجوی ترم هشتم به جنبه دیگری اشاره داشت و ادامه داد:

"...پرستاران بخش اصلاً به دانشجویهای پرستاری محل نمی‌گذارند ولی همین که اکسترن یا انترن را می‌بینند نمی‌دانید چه بلند شدن و سلام دادن و... یا دیگری گفت:

"عامل رسانه" در خوشه‌ای با نام "عوامل تأثیرگذار در ادراکات نسبت به حرفه" دسته‌بندی شدند.

ابعاد ادراک ذهنی دانشجویان از حرفه

سال اول:

ادراکات در خصوص ماهیت علم و شغل پرستاری

همه‌ی دانشجویان سال اول در مطالعه حاضر، پرستاری را در ارتباط با بیمار و بیمارستان توضیح دادند و هیچ کدام به نقشی از پرستار در مورد مددجوی سالم یا در محل جامعه اشاره نکردند و در ابتدای ورود اکثراً پرستاری را حمایت ارتباطی-عاطفی با بیمار می‌پنداشتند.

تصویر آن‌ها از پرستاری و افراد این حرفه انتزاعی و غیرعینی بود اکثراً پرستار را نمی‌شناختند و کارهایش را ندیده بودند. ولی آن‌ها در معرض دید و قضاوت مردم و یک حرفه ارتباطی مردم محور می‌پنداشتند و احساس عدم آشنایی کافی خود با پرستاری را اذعان می‌کردند.

دلسوزی، ایثار، گذشت، مهربانی، از خودگذشتگی و فداکاری و عطف در مراقبت از بیمار را از ویژگی‌های لازم در پرستاری می‌پنداشتند.

آن‌ها پرستاری را شغل زنانه و بیشتر متناسب با خصوصیات خانم‌ها (صوری، احساسی، دلسوزی و ایثار و گذشت و مهربانی و عطف با بیمار) متصور بودند. در عین حال رشته‌ای سخت و نیازمند تحمل بالا با شرایط کاری نامناسب و تنش‌زا ترسیم نموده و یا در خصوص شب‌کاری بی‌نظر بودند یا شب‌کاری را دارای ارزش معنوی بالا، ولی نامناسب برای خانم‌ها می‌پنداشتند. این رشته را با خصوصیات از جان/خود گذشتگی و ایثار و دارای ارزش معنوی بالا وصف کردند. علاوه از اینکه، آن‌ها تحصیل پرستاری را سودمند برای بیماران و (جامعه)، نیز تصور می‌کردند.

محل کار پرستاری را بیمارستان و دانشکده پرستاری و در درمانگاه/ کلینیک دانسته و پرستاری را فقط در بیمارستان و در ارتباط با بیماران تصور نموده و در تمام صحبت‌هایشان به واژه "بیمار" اشاره می‌کردند.

آن‌ها اعتقاد داشتند که لیسانس پرستاری دارای سختی کار بالاتر در مقایسه با سایر لیسانس‌ها می‌باشد ولی فرصت شغلی آن زیاد است.

ادراکات در خصوص منزلت اجتماعی حرفه:

تصویری که جامعه در ذهن آن‌ها حک کرده شامل "پرستاران بدخلق و عصبانی" است. که عدم رسیدگی و کم‌کاری از ویژگی‌های آن‌هاست.

آن‌ها پرستاری را حرفه‌ای دارای منزلت اجتماعی پایین‌تر از واقعیتش متصور بودند و به وجود برداشت غلط از پرستاری و عدم

"پرستارهای آقا بیشتر دانشجویهای پرستاری را حمایت می‌کنند تا خانم‌های پرستار شاغل در بخش‌ها"

یا مشارکت‌کننده‌ی دیگری گفت:

"پدر و مادر من هر دو احساس خوشحالی می‌کردند که از پرستاری قبول شده بودم شاید به خاطر آینده شغلی."

یکی از دانشجویان ترم هشت گفت:

"پرستار برای افراد سالم نیز می‌تواند خدمات ارائه دهد مثلاً آموزش و پیشگیری. ولی الآن فقط در بیمارستان محصور شده است."

دانشجوی دیگری بیان کرد:

"من خودم ترم قبل آپاندیس عمل کرده بودم سه روز در بیمارستان بستری بودم. فهمیدم مردم چه می‌گویند. من از پرستاری فقط دارو را دیدم آن هم با سرعت داخل ورید شوت می‌کرد و می‌رفت مریض بعدی... فشار کاری، پرستاری را به این روز در آورده است. علم پرستاری خوب و به درد بخور است ولی استفاده نمی‌کنیم یعنی فرصتش را نداریم گفتم که ۲۰-۳۰ تا مریض و یک پرستار..."

دانشجوی ترم هشت گفت: این فیلم پرستاران که نمایش می‌دهند خیلی خوب است پرستار را حرفه‌ای و علمی نشان می‌دهد کار تیمی خوبی را نیز نشان می‌دهد طرز رفتار اطرافیان پس از نمایش آن در تلویزیون سراسری تغییر کرده است. ولی فیلم‌های ایرانی پرستار را همیشه زن و با فاصله از بیماران در ایستگاه پرستاری و زیر دست پزشک نشان می‌دهند.

به سبب شباهت کدهای "پرستاری یعنی کار با بیمار، تعامل با انسان‌ها، آموزش، ارجاع"، "مراقبت، تخصص پرستاری"، این کدها در یک دسته یا خوشه تحت عنوان "ماهیت علم پرستاری" و کدهای "مسئولیت سنگین در پرستاری" و "زمان بر بودن مراقبت" در دسته دیگری با نام "ماهیت شغل پرستاری" قرار گرفتند.

خوشه‌های "گفته‌های اطرافیان در خصوص حرفه"، "نحوه برخورد یا رفتار سایرین با دانشجویان پرستاری و پرستارها" و "رسانه و منزلت اجتماعی حرفه" در زیر یک عنوان با نام طبقه "منزلت اجتماعی حرفه" نام گرفتند.

خوشه‌های "اجرای نامناسب پرستاری در حال حاضر" و "مسائل نیروی انسانی پرستاری در حال اجرا" در یک طبقه یا متاخوشه قرار داده شد و نام "پرستاری در حال اجرا یا بالفعل" بر مجموع آن‌ها نهاده شد.

کدهای "انتخاب رشته با علاقه"، "انتخاب رشته تصادفی یا بدون علاقه"، "تعاملات با دانشجویان هم رشته" "آگاهی از بازار کار و فرصت شغلی"، "نظر مثبت یا منفی خانواده"، "نظر اکثراً منفی فامیل"، "نظر مثبت یا منفی اساتید هم رشته و غیر هم رشته" و

فرق گذاری بین بهیار و پرستار توسط مردم به علت عدم آشنایی با پرستاری و عدم رشد جامعه (که منجر به عدم ارزش گذاری به پرستاری می شود) باور داشتند.

ادراکات در خصوص پرستاری بالفعل

اکثر آن ها در ذهن خود تصویری از شرایط کار فعلی پرستاری نداشتند و از پروسیجرهای پرستاری فقط به تزریق آمپول و وصل کردن سرم اشاره کردند. به تفویض کارهای راه بردن و غذا دادن مریض در بیمارستان ها به همراه اشاره کرده و عدم وجود کار تیمی بین پرستار و پزشک را متصور بودند. آن ها کیفیت پایین خدمات به علت کم کاری و عدم احترام به بیمار از طرف پرستاران در حال حاضر را وصف می کردند.

خلاصه اینکه ورود آن ها به پرستاری در اکثر مواقع اتفاقی بدون هیچ احساس قبلی و در اندک موارد با علاقه یا با بی میلی کامل بود. در اندک موارد پرستاری انتخاب اول بود. دلایل علاقه به پرستاری در ورود را بیشتر عوامل انگیزش بیرونی (ویژگی های حرفه) نیاز روزافزون بیمارستان ها به پرستار و پرستاری، بازار کار پرستاری، فرصت استخدام و منبع شغل بودن، آتیه شغلی بهتر پرستاری نسبت به سایر حرف و وصف می کردند.

تصور ذهنی آن ها از پرستاری به علت شناخت بسیار اندک، ناقص و مخدوش بود و مربوط به نظرات جامعه در خصوص پرستاری و یا فیلم های تلویزیونی مرتبط می شد، مگر اینکه عضوی از خانواده، فامیل، دوست و یا همسایه پرستار یا دانشجوی پرستاری بود و یا تجربه بستری خود و اطرافیان نزدیک وجود داشته باشد که جنبه های مربوط به حیطه علم و دیسیپلین پرستاری باز اندک بوده و فقط در ادراک مربوط به حیطه منزلت اجتماعی متفاوت با بقیه بود. آن ها اگر ذهنیتی از پرستاری داشتند از فیلم پرستاران یا بستری خود و با خانواده و فامیل در بیمارستان مربوط می شد. ولی درک روشن و جامعی از علم پرستاری و عوامل و ارتباطات تأثیرگذار حرفه نداشتند.

دانشجویان مذکر، تمایل به ادامه تحصیل در پرستاری را بیان نمودند و آتیه و بازار کاری مناسب در پرستاری را باور داشتند ولی در میان مؤنث ها هنوز فکر به تغییر رشته در برخی موارد وجود داشت. مادیات از طرف دانشجویان مذکر بیشتر از مؤنث مورد تاکید بود.

عوامل مؤثر در ذهنیت نسبت به حرفه:

عوامل مؤثر شامل تأیید و عدم تأیید رشته از طرف خانواده، اعتقاد به دعای مریض ها و علاقمندی دانشجو به پرستاری، پی بردن به فرصت شغلی و بازار کار مناسب در پرستاری و نیاز روزافزون بیمارستان ها به پرستار و پرستاری، آشنا شدن دانشجو با بینش جامعه نسبت به حرفه، برخی پروسیجرها در پراتیک بودند.

دانشجویان سال آخر:

ماهیت پرستاری:

در مطالعه حاضر دانشجویان سال آخر، پرستاری را اکثراً علمی - کل نگر می دانستند. آن ها پرستاری را دارای ارتباط تنگاتنگ با پزشکی درک نموده و دستور پزشک را در درمان لازم برای پرستار بیان می کردند ولی قادر به توضیح کامل ماهیت استقلال کاری پرستاری نبودند. آن ها از مراقبت تمام و کمال و علمی و منطقی در پرستاری صحبت نموده و حمایت اطلاعاتی و روحی بیمار را نقشی مهم در پرستاری ذکر کردند. برقراری ارتباط با بیمار را لازم برای ارائه مراقبت پنداشته و مراقبت را امری وقت بر و نیازمند تحمل و شکیبایی بالا بیان می کردند که هر کسی قادر به آن نیست و روحیات خاص بالابخص معنویات بالا را می طلبد. کار پرستاری را عجین با لحظات بحرانی و دردمندی افراد جامعه قلمداد می نمودند.

علم پرستاری را سودمند برای سلامت خود و جامعه و بهبودی بیماران متصور بوده و پرستاری را شغلی تنها مختص زنان نمی دانستند. پرستاری را متنوع و گسترده و آموزش پرستاری را در حال پیشرفت می دیدند. کارهای مدیریتی - آموزشی و بالینی را در پرستاری تصور می کردند و صحبت هایشان، تعامل پرستار با بیمار و پزشک را ترسیم می نمودند. آن ها پرستاری را بازوی کمکی درمان بیان کرده و بیمارستان بدون پرستار را بی معنا می دانستند. موقعیت های کاری سخت و خرد کننده در پرستاری را اذعان و پرستاری را در کنار پزشکی و نه زیر دست آن قبول داشتند. پرستاری را مرتبط با همه امور بیمار و موجودیت پرستاری را با بیمار می دانستند.

وجود برخی پروسیجرها در پرستاری را نامتناسب با سطح تحصیلات در پرستاری قلمداد می نمودند. ارائه خدمات به مددجویان سالم را جزو وظایف پرستاران بیان می نمودند ولی فراموشی این نقش و عدم تأمین جایگاه های آن در بستر جامعه ایرانی را اذعان نمودند.

منزلت اجتماعی:

آن ها منزلت اجتماعی پرستاری را کمتر از واقعیت حرفه قلمداد می کردند. عدم توانایی فرق گذاری بین پرستار و بهیار و کمک بهیار در جامعه را لمس کرده و کیفیت پایین کار پرستاری را یکی از عوامل شانیت پایین پرستاری در جامعه می شمردند. منزلت پایین حرفه را عامل تضعیف روحیه و نگرانی های اوقات فراغت خود اعلام می کردند. نقش رسانه را در منزلت اجتماعی حرفه مهم دانستند. تشکیل نظام پرستاری ایران را مثبت ارزیابی کردند.

پرستاری بالفعل:

پرستاری در مقطع کارشناسی چه در سال اول و چه در سال آخر شامل حیطه‌های ادراکی، ماهیت علم و شغل پرستاری- منزلت اجتماعی حرفه و پرستاری بالفعل (در حال اجرا) است اگرچه در سال آخر کامل‌تر و به واقعیت پرستاری نزدیک‌تر است. همچنین عوامل مؤثر بر ادراکات دانشجویان شناسایی شد.

در یک مطالعه کوک^۱ و همکارانش در روز اول کلاس از دانشجویان پرستاری خواستند تا پرستاری را تعریف کنند. تعداد دانشجویان در این مطالعه ۱۰۹ نفر و تعریف آن‌ها از پرستاری به عنوان یک اسم و یک فعل و یا یک کنش و واکنش/تبادل بود. به عنوان یک اسم، پرستاری با استفاده از کلمات تفکیک‌کننده یک شخص، یک مکان و یا چیز توصیف شد (به عنوان مثال پرستاری یک حرفه است)، به عنوان یک فعل، پرستاری با استفاده از کلماتی که عمل، وجود یا اتفاق افتادن را نشان می‌دادند توصیف گردید (مثل پرستار مراقبت را برای بیماران تأمین می‌کند). به عنوان یک تبادل کنش و واکنش پرستاری به عنوان یک فرایند متقابل/دوطرفه/دوجانبه تعریف شد (مثلاً درگیر بودن هم مددجو و هم نرس)، همچنین نتایج نشان داد که دانشجویان به کلاس‌های اولیه پرستاری خود با بیش از یک دانش پایه یا ناقص اولیه در خصوص هویت و نقش حرفه‌ای وارد می‌شوند (۱۳).

بررسی متون اجتماعی شدن^۲ دانشجوی پرستاری نیز نشان می‌دهد که دانشجویان در طی فرایند آموزشی خود تغییر می‌یابند و شواهد محکمی از اینکه تفاوت بین درک دانشجویان از نقش خود در ابتدای برنامه آموزشی تا پایان تحصیلاتشان اتفاق می‌افتد، وجود دارد.

دی^۳ و همکاران (۱۹۹۴) در یک مطالعه بر روی ۵۰ دانشجوی در یکی از دانشگاه‌های کانادا، نشان دادند نوآموزان از یک غیرحرفه‌ای به درک حرفه‌ای از پرستاری در طی فرایند چهار ساله دوره آموزشی حرکت می‌کنند و دانشجویان اگرچه تصورات یا افکار ایده‌آل در خصوص پرستاری را نگه داشته و از دست نداده‌اند ولی اجزا یا عناصری از مفهوم سازی واقعیت مدار در تفکرات آن‌ها در طی سال آخر برنامه تحصیلیشان اتفاق افتاده است. این تغییر در تفکر یا شعور، همزمان با سازش با رویای دیدن خود در موقع فارغ‌التحصیلی و کار به عنوان یک پرستار ریجستر در محیط اجباری یا به زور تحمیل شده‌ی بیمارستان می‌باشد (۱۴).

مطالعه‌ای توسط فیت^۴ تحت عنوان سنجش خودشناسی حرفه‌ای دانشجویان سال سوم و چهارم صورت گرفت. وی دریافت که خودشناسی حرفه‌ای با افزایش سال تحصیلی زیادتر می‌شود و

دانشجویان سال آخر، "عمل پرستاری" را نماد حرفه در جامعه و تصویر ترسیم شده/ در حال ترسیم از حرفه برای جامعه می‌پنداشتند.

همچنین بهبودی در ارتباطات بین پزشک و پرستار را تأیید نمی‌کردند و دریافت‌های آن‌ها حاکی از ارتباطات غیر بهره‌ور بین پرستار و پزشک و دخالت پزشکان در کار پرستاری می‌شد.

آن‌ها پرستار را عضو تیمی قلمداد می‌کنند که مورد پذیرش از طرف عضو دیگر آن تیم، یعنی پزشکان نیستند. عملی نکردن علم پرستاری توسط پرستاران و مربیان را عاملی مهم و تأثیرگذار دانسته و کارآموزی‌ها را غیرمنطبق با شرایط کاری در حال حاضر پرستاری در کشور معرفی می‌کردند و شرایط کنونی سیستم سلامت را مانعی برای ارائه پرستاری واقعی می‌دانستند. آن‌ها حمایت کم پرسنل پرستاری از همکار و از دانشجوی پرستاری را حس نموده بودند و تنها بخش‌های ویژه را به عنوان الگوی پرستاری در حال اجرا معرفی می‌کردند.

عوامل مؤثر در ذهنیت نسبت به حرفه: تأیید رشته یا عدم تأیید و بیانات منفی خانواده در خصوص پرستاری، ورود به کارآموزی بالینی و شروع علاقمندی به پرستاری، انجام کارهای مفید برای بیمار، مفید فایده بودن کارهای پرستاری برای بیمار و حل مشکلات مریض‌ها و احساس رضایت دانشجوی از رشته‌ی خود، قدردانی بیماران و علاقمندی دانشجوی به تحصیل پرستاری، علاقمندی به کمک به مریض‌ها، اعتقاد به دعای مریض‌ها و علاقمندی دانشجوی به پرستاری، پی بردن به فرصت شغلی و بازار کار مناسب در پرستاری و نیاز روزافزون بیمارستان‌ها به پرستار و پرستاری، مشاهده اطلاعات بالای پرستاران در بخش‌های ویژه و نمود پرستاری علمی در بخش‌های ویژه، سطح اطلاعات زیاد نسبت به حرفه در سال بالا (شناخت بیشتر پرستاری و دیدگاه مثبت نسبت به حرفه)، گستردگی دانش پرستاری (دروس گذرانده) و آشنا شدن دانشجوی با بینش جامعه نسبت به حرفه در ترم اول، عامل منفی شدن ذهنیت و تداوم ذهنیت منفی از ترم یک تا چهار، برخی پروسیجرها در پراتیک، رفتار مربیان در قبال پزشکان، سخنان هم‌کلاسی‌ها در پراتیک و ورود به بیمارستان، غیر جالب بودن پرستاری تکه‌تکه در ترم‌های پایین، جالب نبودن اندازه‌گیری درجه حرارت و فشارخون مکرر در ترم دوم.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف توصیف و تبیین ماهیت ادراکات از حرفه پرستاری در بین دانشجویان سال اول و آخر مقطع کارشناسی با رویکرد کیفی با روش تعاملات سمبولیک به اجرا درآمد و نتایج نشان داد که تصویر ذهنی از حرفه خود دانشجویان

¹ Cook
²socialization
³Dey
⁴Fitt

اجتماعی موجود عبارت از "تصویر سازی دوگانه یا دو ارزشی از حرفه" بود و طبقه مرکزی توضیح‌دهنده داده‌ها " تلاش برای شناسایی عامل دوگانگی یا یکی کردن یا منطبق‌سازی تصاویر دوگانه دریافتی" تعیین گردید. مراحل تصویر سازی دو ارزشی ذهنی شامل: ۱- ابهام، ۲- واقعه و شناخت مغایر و بی‌ثباتی، ۳- واقعه و شناخت ارزشی و دلگرمی و ۴- تأیید و قبول وجه منطبق و ارزشی و توجیه وجه مغایر (تأیید عدم انطباق تصاویر) و ارائه پیشنهادات اصلاحی (جهت انطباق بیشتر وجه مغایر) می‌باشد (۷). نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که دانشجویان مقطع لیسانس در شرایط کنونی تحصیل پرستاری در ایران به ادراکات دوگانه در خصوص حرفه پرستاری نائل می‌گردند و همواره در تلاش برای شناسایی و یکی سازی تصاویر دوگانه دریافتی می‌باشند. بنابراین اقدامات برای کاهش دغدغه‌ها و بحران شناختی آن‌ها امری ضروری است.

عوامل مثبت و منفی تأثیرگذار بر ذهنیت از حرفه:

در مطالعه حاضر، عوامل مؤثر در ذهنیت دانشجویان از دو گروه عوامل تأثیرگذار منفی و عوامل تأثیرگذار مثبت تشکیل می‌شدند و شامل عوامل درون رشته‌ای فردی، بین و برون فردی (مثبت/منفی) و عوامل برون رشته‌ای (مثبت/منفی) مثل عوامل مربوط به سایرین مهم، تعاملات با مردم جامعه و بیماران، تعاملات با سایر حرف سلامت و عامل رسانه بودند.

در حالی که نارضایتی پرستاران استخدامی در خصوص حرفه خود مسلم و آشکار است، تاکید بر این واقعیت مهم است که دانشجویان، حرفه یا آموزش خود را با این احساسات شروع نمی‌کنند.

در متون مختلف نیز، دلایل متعدد دیگری برای انتخاب رشته پرستاری در متون آورده شده است مثلاً ساعات کار انعطاف پذیر، فرصت کار در حیطه‌های خاص همراه با تکنولوژی، امنیت شغلی و توانایی برای داشتن زندگی کاری ثبات دار (۱۹-۲۱). کالینگز^۴ تحقیقی در سال ۱۹۹۷ در مورد علت تمایل دانشجویان به پرستاری را در طی دو دهه ۱۹۸۰-۱۹۹۷ انجام داد تا عوامل انگیزاننده آن‌ها و ایده‌هایشان در خصوص پرستاری را به عنوان حرفه انتخابی مشخص سازد. در این Survey مطالعه کاوشی/زمینه‌یابی که از طریق مجله Nursing Times صورت گرفت مشخص شد که "تمایل و علاقه به مراقبت" اولین انگیزش دانشجویان برای انتخاب پرستاری می‌باشد و این متغیر تقریباً در طی دو دهه ثابت بوده است (۲۲). در مطالعه کیفی تنانت^۵ در سال ۱۹۹۹ که با شرکت ۹ دانشجو سال سه برنامه دیپلم پرستاری صورت گرفت

شاید دلیل این باشد که افزایش سال تحصیلی شناخت بیشتری نسبت به پرستاری ایجاد می‌کند (۱۵). به‌هرحال یکی از عوامل مؤثر جهت رسیدن به خودشناسی حرفه‌ای مطلوب، گذراندن دوره‌های آموزشی در سطح دانشگاه می‌باشد.

دایوس^۱ شش مرحله را توضیح داد که در طی آن از شروع تا پایان فرایند آموزشیشان در یادگیری در مورد پرستاری دست‌خوش/متحمل آن هستند: ۱) بی‌تقصیری / براثت ابتدائی ۲) /طبقه بندی کردن/ برچسب زدن و شناسایی ناسازگاری/ناهمخوانی (۳) خارج شدن از تضعیف روحیه (۴) شبیه‌سازی نقش (۵) درونی‌سازی شرطی ارزش‌ها و (۶) درونی سازی ثابت ایده‌های حرفه (۱۶)

همچنین نتایج مطالعه در استرالیا که توسط وارد و همکاران^۲ (۲۰۰۳) مشخص کرد که دانشجویان پرستاری ایده‌ای در خصوص آنچه مستلزم شغلشان است از رسانه‌های جمعی خوشه‌چینی کرده‌اند، یعنی دانشجویان به دانشگاه با ایده یا فکر در خصوص پرستاری که از رسانه یادگرفته‌اند، می‌رسند که این ایده بر چگونگی درک آن‌ها از نقش جدیدشان تأثیر دارد (۱۷).

در یکی از چندین مطالعه طولی بررسی‌کننده ادراکات پرستاران در طی آموزش من نین^۳ که یک محقق فنلاندی است، ۱۵۸ فرد را در ۶، ۸ و ۳۰ ماهگی آموزششان مورد مطالعه قرار داد. او تعیین کرد که ایده‌های تفکرات حرفه‌ای شدن مستقیماً مربوط به فرایند یادگیری دانشجویان پرستاری در زمان خاص در برنامه آموزشی می‌باشد. به‌عبارت دیگر دانشجویان با توجه به چیزهایی که در معرض آن‌ها در طی فرایند آموزشی خود قرار می‌گیرند تفکرات حرفه‌ای را به خود می‌گیرند کسب می‌کنند. بنابراین در ابتدای برنامه، دانشجویان تفکراتی در خصوص حرفه بر اساس مدل‌های تئوریک که در کلاس تدریس می‌گردد داشتند. همان‌طور که در تحصیل جلو می‌روند افکارشان در خصوص پرستاری مثبت تر شده و بر خوشه چینی از مشاهداتشان در محیط بالین متمرکز می‌باشد (۱۸).

البته به موارد فوق‌الذکر ادراکات حین ورود و قبل از شروع ترم اول پرستاری که متأثر از عواملی مثل تصورات عامه مردم و رسانه به خصوص تلویزیون است را نیز باید اضافه نمود.

مطالعه کیفی ولیزاده و همکاران ۲۰۰۸ تحت عنوان "فرایند تصویر ذهنی از حرفه در بین دانشجویان پرستاری: یک مطالعه گراند تئوری" با هدف کشف فرایند تصویر از حرفه در بین دانشجویان پرستاری مقطع کارشناسی نشان داد، مسئله روانی

¹ Davis

² Ward

³ Mannienn

⁴ Collings

⁵ Tennant

درآمد بیشتری نسبت به محیط‌های کاری در جامعه به پرستاران اجرت یا دستمزد می‌دهند. دانشجویان یاد می‌گیرند که اگر می‌خواهند درآمد بیشتری داشته باشند بهتر است در بیمارستان و مراکز مراقبت حاد کار کنند.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر در رابطه با "ماهیت ادراکات دانشجویان پرستاری در مقطع کارشناسی از حرفه خود در سال اول و آخر" نشان داد که ادراکات دانشجویان از حرفه خود در هر دو دوره زمانی ابتدا و انتهای تحصیل کارشناسی پرستاری شامل حیطه‌های ادراکی ماهیت علم و شغل پرستاری، منزلت اجتماعی حرفه و پرستاری بالفعل (در حال اجرا) بودند. همچنین عوامل مؤثر بر ادراکات نیز شناسایی شدند.

مطالعات تکمیلی با شرکت مدرسان پرستاری و اصحاب رسانه (نویسندگان و فیلم‌سازان) و صاحبان حرف دیگر سلامت در خصوص حرفه پرستاری می‌تواند در مشخص کردن بیشتر تأثیرگذاری ادراکات آن‌ها بر ادراکات دانشجویان از حرفه پرستاری صحت بگذارد. همچنین بررسی نظرات خانواده‌های دانشجویان پرستاری در خصوص حرفه پرستاری نیز پیشنهاد می‌گردد. نتایج مطالعه حاضر در نظام مشاوره استاد راهنما برای مقطع کارشناسی قابل استفاده می‌باشد.

"تمایل به مراقبت" بسیار قوی بود و شرکت کنندگان تقریباً به درآمد پولی بی‌توجه و بی‌تفاوت بودند. به نظر می‌رسد شاید به نحوه‌گزینش دانشجویان در رشته مرتبط باشد (۲۳)

ارزش‌های تمایل به "پرورش و Nurture" شفا دهی / "heal" و داشتن "تکامل/توسعه فردی" "personal" development" در این جمعیت اولویت داشت. این مورد برعکس بیشتر سایر حرفه‌ها که هدف اعضای آن‌ها درآوردن پول و یا پرستیز است می‌باشد.

برای بقیه نیز، پرستاری دومین انتخاب بعد از پزشکی یا سایر فیلدها می‌باشد. این دانشجویان بعد از جستجو برای اولین انتخاب خود که نامیسه بوده است یا گزینه غیرقابل امکان بودن است نهایتاً پرستاری را انتخاب نموده‌اند در این تصویر مثبت، تماس شخصی خود دانشجویان با یک پرستار (از قبیل بستری به عنوان یک بیمار یا داشتن یک عضو خانواده در بیمارستان) به عنوان تأثیرگذار قوی بر تصمیم به ورود به پرستاری داشته است. برای افراد مذکور همچنین انتخاب پرستاری همراه با تحلیل هزینه-فایده بود، به عبارت دیگر نه تنها آن‌ها سریع‌تر حرفه‌ایهای ماهر می‌شوند بلکه امکان پول درآوردنشان نیز بیشتر است (۲۱، ۲۴)

جالب این است که بیمارستان‌ها مکان‌هایی هستند که

References:

1. Saneii P. The sociology of values. Tehran: ketab Inc; 1984.
2. Spouse J. An impossible dream? Images of nursing held by preregistration students and their effect on sustaining motivation to become nurses. J Adv Nurs 2000;32(3): 730-39.
3. Leddy S, Pepper JM. Conceptual bases of professional nursing 2nd ed ed. Philadelphia: Lippincott co; 1989.
4. May F. Public values and beliefs toward Nursing as a career. J Nurs Educ 1991;30(7): 303-10.
5. Branden N. Psychology of self respect. Translated to Persian by Jamal Hashemi. 2nd ed. Tehran: Sahami Enteshar Inc; 1997.
6. Irvani M, Khodapanahi MK. Psychology of sensation and perception. 10th ed. Tehran: Samat INC; 2006.
7. valizadeh L, Abedi HA, Zamanzadeh V, Fathi-Azar E. The Process of profession's Image Among nursing students of bachelor's degree: A grounded theory study. Res J biological Sci 2008;3(9): 1079-89.
8. Porter RT, Porter MJ. Career development: Our professional responsibility. J Prof Nurs 1991;7(4): 208-12.
9. Peter I. Nursing Students' Perceptions of a Career in Nursing and Impact of a National Campaign Designed to Attract People into the Nursing Profession. J Prof Nurs 2005;21(2): 75-83.
10. Tseng H-C, Wang H-H, Weng W-C. Nursing students' perceptions toward the nursing profession from clinical practicum in a baccalaureate nursing program-a qualitative study. Kaohsiung J Med Sci 2013;29(3):161-8.
11. Wang H, Li X, Hu X, Chen H, Gao Y, Zhao H, et al. Perceptions of nursing profession and learning

- experiences of male students in baccalaureate nursing program in Changsha, China. *Nurse Educ Today* 2011;31: 36-42.
12. Abbaszadeh A, Borhani F, Mohsenpour M. Compatibility of personality and major among freshman undergraduate nursing students of the Kerman University of Medical Sciences. *Iran J Nurs Midwifery Res* 2010;15(2): 85-90.
13. Cook T, Glimmer M, and Bess C. Beginning students' definitions of nursing: an inductive framework of professional identity. *J Nurs Educ* 2003;42(7): 311-17.
14. Day R, Field P, Campbell I, Reutter L. Students' evolving beliefs about nursing: From entry to graduation in a four-year baccalaureate program. *Nurse Educ Today* 1994;15(1): 357-64.
15. Fitt M. Nursing satisfaction: How nurses feel about nursing. *Nursing Edit.* 1996;1: 61-3.
16. Davis F. Professional socialization as subjective experience: The process of doctrinal conversation among student nurses. London: Collier Macmillan; 1975.
17. Ward C, Bosco A, Styles I. Student nurses, perceived goals and future career pathways within nursing: Are they realistic. *Aust J Adv Nurs* 2003;20(4): 37-42.
18. Mannien E. Changes in nursing students self-perceptions as they progress through their education. *J Adv Nurs* 1998;27(1): 390-98.
19. Kelly NR, Shoemaker M, Steele T. The experience of being a male student nurse. *J Nurs* 1996;35(4): 170-4.
20. Stevens K, Walker E. Choosing a career; why not nursing for more high school students. *J Nurs Educ* 1993;32: 13-7.
21. While A, Blackman C. Reflections on nursing as a career choice. *J Nurs Manag* 1998;6(4): 231-37.
22. Collings J. People choose nursing for love, not money. *Nurs Times* 1997;93(31): 52-4.
23. Tennant S. Nursing to care or care to nurse; a qualitative investigation of perceptions of new recruits. *Nurse Educ Today* 1999;19(1): 239-45.
24. Williams C. Still a man's world: men who do women's work. Berkeley: University of California Press; 1995.

PERCEPTIONS OF FIRST AND LAST YEAR NURSING BACHELOR STUDENTS ABOUT THEIR OWN PROFESSION: A QUALITATIVE STUDY

Zamanzadeh V¹, Valizadeh L^{2*}, Nasiri KH³

Received: 2 Jul , 2013; Accepted: 9 Sep , 2013

Abstract

Background & Aims: Nursing has considerable progresses towards becoming professional in recent decades in comparison with previous decades. It seems that researches on nursing students perceptions about nursing profession at first and at the end of their education in our country(Iran) ins't enough. So this study was conducted with the aim of describing the nature of first and last year nursing bachelor students about their own profession.

Materials & Methods: This study is a qualitative one, and the participants of this study were 20 nursing students who were in the first and last year of their education in bachelor degree. Sampling method was purposeful. The data were collected and analyzed (content analysis) simultaneously. After explaining the aim of research to the participants, and taking written consent and keeping the record of interviews, unstructured interview was used to gather the data.

Results: In the current study, conceptual domains of bachelor's degree students about this profession included: "The nature of nursing (knowledge/ job)", "The profession's social status" and "Actually/delivering nursing (nursing administering)". The student were fully aware and close to nursing reality in their last year. Another classification as "effective (positive /negative) factors on nursing student's perceptions about their own profession" were recognized as well.

Conclusion: According to findings of this study, it seems that some interventions must be conducted in order to assess and inform students about their profession in three dimensions of profession concerning factors which are affecting their perceptions.

Key words: profession, students, nursing, qualitative study

Address: Faculty of Nursing and Midwifery, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

Tel:(+98)4114796770

Email: valizadehl@tbzmed.ac.ir

¹Assistant Professor, EDC Research Center for Medical Sciences Education , Department of Pediatric Nursing, School of Nursing and Midwifery Tabriz University of Medical Sciences.

² Assistant Professor, EDC Research Center for Medical Sciences Education , Department of Pediatric Nursing, School of Nursing and Midwifery Tabriz University of Medical Sciences. (Corresponding Author)

³ Master science nursing student from Tabriz University of Medical Sciences (medical-surgical nursing department).